

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uczelni Łazarskiego w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, wyraża:

pozytywną opinię

w związku z tym, że studia na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia, o profilu praktycznym mają związek ze strategią uczelni oraz spełnione są warunki ich prowadzenia.

Jednocześnie, wyrażając pozytywną opinię, Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zaleca:

1. Jednoznaczne określenie takiej samej liczby godzin w programie studiów, harmonogramie realizacji programu studiów i kartach przedmiotów do realizacji w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.
2. Zwiększenie liczby godzin laboratoryjnych w ramach przedmiotu *badanie fizykalne* celem umożliwienia studentom osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
3. Uwzględnienie scenariuszy niskiej, pośredniej i wysokiej wierności w realizacji zajęć metodą symulacji medycznej minimum w ramach przedmiotów: *podstawy pielęgniarstwa, badanie fizykalne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia oraz podstawy ratownictwa medycznego*.
4. Zapewnienie studentom wnioskowanego kierunku możliwości odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w hospicjum stacjonarnym.
5. Zmianę sekwencji przedmiotów: *promocja zdrowia i podstawowa opieka zdrowotna* tak by zostały zrealizowane po zakończeniu zajęć z przedmiotów w zakresie modułów: Nauki podstawowe, Nauki społeczne i humanistyczne oraz przedmiotów: *podstawy pielęgniarstwa i badanie fizykalne*. Z kolei zajęcia do wyboru (*język migowy/ współpraca w zespołach opieki zdrowotnej*) oraz *organizacja opieki pielęgniarstwiej i system informacji w ochronie zdrowia* powinny zostać zrealizowane przed przedmiotami z modułu Nauki w zakresie opieki specjalistycznej. Ponadto przedmioty *neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne*, a także *podstawy ratownictwa medycznego* powinny zostać zaplanowane na trzecim roku studiów.
6. Określenie kompetencji oczekiwanych od kandydata na kierunek pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia.
7. Uwzględnienie checklist jako narzędzi do oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w ramach zaliczeń cząstkowych i egzaminów OSCE w warunkach symulowanych,

minimum w zakresie przedmiotów: *podstawy pielęgniarstwa, badanie fizykalne, podstawy ratownictwa medycznego oraz anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia.*

8. Powierzenie przedmiotu: *choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne* (praktyki zawodowe) do realizacji osobie posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki będącej pracownikiem podmiotu, w którym odbywa się praktyka.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uczelni Łazarskiego w Warszawie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
24.09.2020

Krzysztof Diks

Opinia zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu

w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni

---

Nazwa kierunku studiów: pielęgniarstwo

Poziom studiów: pierwszego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Forma studiów: studia stacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni wnioskującej o pozwolenie na utworzenie studiów: Uczelnia Łazarskiego w Warszawie

Warszawa, 2020

Zespół nauk medycznych i nauk o zdrowiu **wyraża pozytywną opinię** w związku z tym, że studia na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym mają związek ze strategią uczelni oraz spełnione są warunki ich prowadzenia.

Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów recenzowania wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki medyczne, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku pielęgniarstwo, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Uczelnia określiła efekty uczenia się, zgodnie ze standardem kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo określonym w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1573, z póź.zm.).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Uczelnia wskazała do realizacji prawidłową liczbę godzin oraz liczbę punktów ECTS. Określiła prawidłowy wymiar i formy odbywania zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Zastrzeżenia budzi rozbieżność informacji dotyczącej liczby godzin wskazanych przez Uczelnię do realizacji w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, we wniosku i programie studiów - 4780 godzin (100%) a w harmonogramie realizacji programu studiów i sylabusach - 4780 godzin ogółem, w tym 2825 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Zaleca się Jednoznaczne określenie takiej samej liczby godzin w programie studiów, harmonogramie realizacji programu studiów i kartach przedmiotów do realizacji w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.

Zgodnie ze standardem Uczelnia zapewnia wybór przedmiotów fakultatywnych.

Zastrzeżenia budzi liczba godzin wskazana do realizacji przedmiotu *badanie fizykalne* w formie laboratoryjnej (15 godz.), która jest zbyt niska w stosunku do określonych efektów uczenia się. Zaleca się zwiększenie liczby godzin laboratoryjnych w ramach tego przedmiotu, tak aby umożliwić studentom osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pielęgniarstwo.

Zastrzeżenie budzi brak wskazania przez Uczelnię scenariuszy niskiej, pośredniej i wysokiej wierności do realizacji zajęć z przedmiotów *podstawy pielęgniarstwa, badanie fizykalne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia i podstawy ratownictwa medycznego* w warunkach symulowanych. Zaleca się uwzględnienie scenariuszy niskiej, pośredniej i wysokiej wierności w realizacji zajęć metodą symulacji medycznej minimum w ramach wyżej wymienionych przedmiotów.

Program zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym będą miały miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewnią prawidłową realizację zajęć praktycznych i praktyk,

osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym oraz są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia.

Zastrzeżenia budzi brak uwzględnienia w wykazie podmiotów do realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych hospicjum stacjonarnego. Zaleca się zapewnienie studentom wnioskowanego kierunku możliwości odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w hospicjum stacjonarnym.

Zastrzeżenia dotyczą niewłaściwego usytuowania w harmonogramie realizacji studiów przedmiotów:

- *Promocja zdrowia i podstawowej opieki zdrowotnej* w pierwszym semestrze. Przedmiot ten powinien być realizowany po zakończeniu przedmiotów w zakresie modułów: Nauki podstawowe, Nauki społeczne i humanistyczne oraz przedmiotów: *podstawy pielęgniarstwa i badanie fizykalne*.

- Zajęcia fakultatywne do wyboru (*język migowy/ współpraca w zespołach opieki zdrowotnej*) zaplanowano w czwartym semestrze; *organizacji opieki pielęgniarstwa i system informacji w ochronie zdrowia* w piątym semestrze. Natomiast przedmioty te należy powinny zostać zrealizowane przed przedmiotami z modułu Nauki w zakresie opieki specjalistycznej.

- *Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne* zaplanowano w trzecim semestrze; zaś *podstawy ratownictwa medycznego* w pierwszym semestrze. Przedmioty te powinny zostać zrealizowane na trzecim roku studiów.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Proces rekrutacji i oczekiwane kompetencje od kandydatów należy ocenić pozytywnie. Zaleca się jednakże jednoznaczne określenie kompetencji oczekiwanych od kandydata na wnioskowany kierunek studiów.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się umożliwiają monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku położnictwo.

Proces dyplomowania uwzględnia zasady równych szans wraz z przedstawieniem procedur przystąpienia do egzaminu i jego przebiegu.

Zaleca się uwzględnienie checklist jako narzędzi do oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w czasie zaliczeń cząstkowych i egzaminów OSCE w warunkach symulowanych, minimum w ramach przedmiotów: *podstawy pielęgniarstwa, badanie fizykalne, podstawy ratownictwa medycznego oraz pielęgniarstwa w zagrożeniu życia*.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewnią prawidłową realizację zajęć, osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

Uczelnia zaplanowała część zajęć do realizacji przez osoby nieposiadające minimum tytułu zawodowego magistra, a legitymujące się tytułem zawodowym licencjata i/ lub tytułem pielęgniarstwa dyplomowanego oraz prawem wykonywania zawodu pielęgniarstwa. Sugeruje się zapewnienie realizacji zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich i inne osoby posiadających kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie zawodowe w zakresie właściwym do prowadzonych zajęć i minimum tytuł zawodowy magistra.

Zastrzeżenia dotyczą niewłaściwego przypisania do realizacji przedmiotu: *choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne* (praktyki zawodowe) pielęgniarki zatrudnionej w oddziale pediatrycznym. Zaleca się powierzenie tego przedmiotu do realizacji osobie posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki będącej pracownikiem podmiotu, w którym odbywa się praktyka.

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają transparentne i adekwatne do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć zasady doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, realizowaną z udziałem studentów oraz wykorzystywanie wyników oceny w doskonaleniu kadry, jak również kreowanie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Z analizy dokumentacji przedstawionej przez Uczelnię wynika, że jej infrastruktura jest wystarczająca dla realizacji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Rodzaj, liczba, wyposażenie sal i pracowni oraz zaplanowane ich wyposażenie zapewnią prawidłową realizację zajęć dla przewidywanej liczby zrekrutowanych kandydatów oraz umożliwią im osiągnięcie określonych efektów uczenia się.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Koncepcja kształcenia jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

W Uczelni zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, zapewniające studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w procesie uczenia się przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pielęgniarstwo. Studenci mają zapewnione wsparcie w postaci stypendiów. Na Uczelni działa samorząd studencki.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz jakości kształcenia uwzględniają zapewnienie publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów oraz realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Opis uczelnianego systemu oceny i doskonalenia jakości kształcenia uwzględnia procedury i zarządzenia służące do przeglądu, analizy oraz doskonalenia programu studiów. W proces ten włączeni są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Programy studiów uwzględniają wnioski

analiz zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z monitoringu karier zawodowych absolwentów Uczelni. Z analizy informacji zawartych we wniosku wynika, że Uczelnia planuje działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniając cykliczne zewnętrzne oceny jakości kształcenia, których wyniki będą publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.